

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Νεοελληνική Γλώσσα

ΕΤΑ.Λ

A1. Το άρθρο αναφέρεται στο φυσικό περιβάλλον και στη σχέση του ανθρώπου με αυτό. Αρχικά, με μια σύντομη ιστορική αναδρομή, δείχνεται πως ο άνθρωπος προσπάθησε να κυριαρχήσει στη φύση και τονίζεται ότι, στο δυτικό κόσμο, υιοθέτησε μια ατομικιστική αντίληψη για το περιβάλλον, θεωρώντας πως είναι ανώτερος από αυτό. Επισημαίνεται ότι η αδιαφορία του, ο υλικός ευδαιμονισμός και η ανάπτυξη (οικονομική) επιβάρυναν το περιβάλλον με αρνητικές συνέπειες για τη ζωή του, χωρίς όμως αυτός να αναστείλει την αυτοκαταστροφική συμπεριφορά του. Στη συνέχεια, καταγράφεται η απότομη αλλαγή στη συμπεριφορά του, καθώς συνειδητοποιεί την κρισιμότητα της κατάστασης και τη σημασία της φύσης για τη συνέχιση της ανθρώπινης ζωής. Το άρθρο ολοκληρώνεται με την άποψη κάποιων ειδικών που επιμένουν να καταστροφολογούν.

B1. Με την τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο, ο άνθρωπος του δυτικού κόσμου απορροφήθηκε από τον υλικό ευδαιμονισμό και την υπερκατανάλωση. Έφτασε, λοιπόν, στο σημείο να ενδιαφέρεται αποκλειστικά για τη μεγιστοποίηση της παραγωγής, εξαντλώντας τις πρώτες ύλες, καταληστεύοντας το περιβάλλον, αδιαφορώντας για τη φύση και τις λεπτές ενδογενείς της ισορροπίες. Ο άνθρωπος αντιμετώπισε με εγωκεντρική αντίληψη και ληστροική συμπεριφορά το περιβάλλον, αγνοώντας την αλληλεξάρτησή του με αυτή, με τίμημα τη σωματική και ψυχική υγεία του, την ίδια τη ζωή του. Συμπερασματικά, η διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης και οικολογικής ηθικής κρίνονται αναγκαία, έστω και τώρα, για να υπάρξει διέξοδος προς το μέλλον· καταστροφή της φύσης ισοδυναμεί με καταστροφή του ανθρώπου.

B2.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΕΙΘΟΥΣ: Επίκληση στη λογική

ΜΕΣΑ ΠΕΙΘΟΥΣ: Τεκμήρια

- τιθάσευση στοιχείων της φύσης
- προστασία από πλημμύρες
- αποξήρανση ελών
- εκχέρσωση δασών

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

ΕΙΔΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ: Παραδείγματα

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: αξιόπιστα

Β3α.

ΛΕΞΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΣΥΝΩΝΥΜΗ ΛΕΞΗ
υπερέχει	πλεονεκτεί, υπερτερεί
απώλεια	στέρηση, έλλειψη, μείωση
ξαφνικά	απροσδόκητα, απότομα
βέβαιη	σίγουρη
μεταβάλλονται	αλλάζουν, διαφοροποιούνται

Β3β.

ΛΕΞΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΣΥΝΩΝΥΜΗ ΛΕΞΗ
επιδείνωση	Βελτίωση, καλύτερευση
αυξανόμενη	φθίνουσα, ελαττούμενη, μειωνόμενη
επουσιώδη	ουσιώδη, σημαντικά, σπουδαία
ενθάρρυνε	αποθάρρυνε, απογοήτεψε
πρόοδος	οπισθοδρόμηση, παρακμή

Β4.

«Η εχθρική αντιμετώπιση του περιβάλλοντος από τον άνθρωπο.»

Γ.

Παραγωγή λόγου

Επικοινωνιακό πλαίσιο: **Ομιλία**

- Προσχεδιασμένος προφορικός λόγος
- Εκφωνείται με αφορμή συγκεκριμένη περίπτωση (ημερίδα για την καταστροφή του περιβάλλοντος)
- Απευθύνεται σε συμμαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς.

Προσφώνηση

Αγαπημένοι συμμαθητές, γονείς & εκπαιδευτικοί

Κυρίες και Κύριοι,

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Πρόλογος

❖ Ως μέλος του δεκαπενταμελούς και εκ μέρους όλων των συμμαθητών μου, εκφράζω τη χαρά μου για τη συνάντησή μας, στην ημερίδα που οργανώνει το σχολείο μας, με θέμα: «η καταστροφή του περιβάλλοντος». Μου δίνεται η ευκαιρία να καταθέσω τους προβληματισμούς μου για τις επιπτώσεις της καταστροφής του περιβάλλοντος στη σωματική και ψυχική υγεία του ανθρώπου.

Μετάβαση

❖ μορφές: μόλυνση ατμόσφαιρας, φαινόμενο θερμοκηπίου, τρύπα του όζοντος, αποψίλωση δασών, μείωση χλωρίδας και πανίδας, αισθητική κακοποίηση περιβάλλοντος...

Κυρίως Θέμα

Ζητούμενο 1^ο: οι κίνδυνοι που απειλούν την υγεία του ανθρώπου εξαιτίας του οικολογικού προβλήματος (ερώτηση)

- ❖ κλωνισμός σωματικής ευεξίας
- ❖ αναπνευστικά προβλήματα εξαιτίας της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της έλλειψης πρασίνου
- ❖ εξανθήματα, αλλεργίες που προκαλούνται από τις περιβαλλοντικές αλλαγές
- ❖ εμφάνιση βιομηχανικών ασθενειών (άσθμα, καρκίνος των πνευμόνων...)
- ❖ εκφυλισμός της ανθρώπινης υγείας
- ❖ ο φόβος και το άγχος που προκαλούν στον άνθρωπο οι έρευνες και τα πορίσματα για την καταστροφή του περιβάλλοντος
- ❖ δημιουργία ψυχολογικών προβλημάτων (ένταση, νευρώσεις, κατάθλιψη...)
- ❖ διατάραξη/κλωνισμός εσωτερικής ισορροπίας και δημιουργία προβλημάτων, όπως μελαγχολία, απομόνωσης που επιτείνουν τα ψυχολογικά προβλήματα
- ❖ αποξένωση και κοινωνική απομόνωση
- ❖ καταρράκωση ηθικών αξιών
- ❖ παθητικότητα και αδράνεια
- ❖ στέρηση δημιουργικών διεξόδων (καλλιτεχνική αυτοέκφραση)
- ❖ παγίδευση σε νοσηρές εξαρτήσεις (αλκοόλ, ναρκωτικά...)
- ❖ καταστροφή της φύσης σημαίνει αυτοκαταστροφή

Μετάβαση

Αγαπητοί μου,

- ❖ η τριπλή ισορροπία ατόμου - κοινωνίας - φύσης είναι από τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να ζει ο άνθρωπος όπως του ταιριάζει και να ευτυχεί
- ❖ η πρώτη προϋποθέτει την εναρμόνιση της ατομικότητας και της συλλογικότητας (δημοκρατία) και η δεύτερη την εναρμόνιση του φυσικού και του τεχνητού περιβάλλοντος (σεβασμός στη φύση και τις ενδογενείς της ισορροπίες)

Σ σύγχρονο

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ - ΘΕΤΙΚΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - ECDL

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Ζητούμενο 2ο: Τρόποι απόκτησης περιβαλλοντικής συνείδησης των νέων μέσα στη σχολική κοινότητα

- ❖ είναι επιτακτική/αδήριτη ανάγκη η αλλαγή νοοτροπίας και στάσης ζωής από το σύγχρονο άνθρωπο
- ❖ η πολιτεία, πέρα από τη νομική προστασία του περιβάλλοντος, την πληροφόρηση, την εκμετάλλευση οικολογικών πηγών ενέργειας (φωτοβολταϊκά, ο ήλιος, ο άνεμος κ.α.) οφείλει και μέσω της Παιδείας (σχολείου) να καλλιεργήσει την **περιβαλλοντική συνείδηση** στους νέους
- ❖ επαναφορά του **μέτρου** σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής
- ❖ ανθρωποκεντρική παιδεία
- ❖ γνώση και ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των νέων, ώστε να αντιληφθούν τη σημασία του περιβάλλοντος στη ζωή τους
- ❖ αποσύνδεση από τον καταναλωτικό τρόπο ζωής
- ❖ ανάδειξη της σημασίας της **ανακύκλωσης**, της βασικότερης αρχής του περιβάλλοντος, χάρη στην οποία η φύση έχει κατορθώσει να επιβιώσει και να εξελιχθεί δισεκατομμύρια χρόνια τώρα (οι σημερινές κοινωνίες ακολουθούν ένα γραμμικό τρόπο ανάπτυξης που αποδεικνύεται αυτοκαταστροφικός)
- ❖ οργανωμένες και προγραμματισμένες προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση από το σχολείο, με σκοπό να διαμορφωθεί οικολογική ηθική και να γίνει ο οικολογικός τρόπος ζωής, *modus vivendi* από το σημερινό νέο
- ❖ προστάθειες από κάθε σχολική κοινότητα ανά περιοχή να αναδασώνει περιοχές που έχουν καεί από τις καλοκαιρινές πυρκαγιές ή έχουν καταστραφεί από πλημμύρες, θεομηνίες ...
- ❖ **με άλλα λόγια, βιωματικό σχολείο - τι θα λέγατε να κατευθυνθούμε όλοι μαζί την Κυριακή προς την Πάρνηθα;-**
- ❖ ενδιαφέρον και εθελοντική προσφορά για όλη την ανθρωπότητα - το οικολογικό πρόβλημα είναι παγκόσμιο, μια «τοπική» οικολογική καταστροφή έχει επιπτώσεις σε όλους
- ❖ αγωγή και ενεργοποίηση και όλων των άλλων φορέων αγωγής και κοινωνικοποίησης
- ❖ ΜΜΕ: πληροφόρηση, αφύπνιση, κινητοποίηση, συμμετοχή, δράση
- ❖ οικογένεια, το πρώτο περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνει ένα νέο παιδί: παράδειγμα προς μίμηση, διαπαιδαγώγηση στον οικολογικό τρόπο ζωής

Επίλογος

Αποφώνηση

Αγαπημένοι συμμαθητές, γονείς & εκπαιδευτικοί

Κυρίες και Κύριοι

ΓΛΥΦΑΔΑ - ΑΘΗΝΑ - ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΓΛΥΚΑ ΝΕΡΑ - ΠΑΛΛΗΝΗ

sygchrono-edu.gr

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

❖ Ο άνθρωπος και η φύση είναι συνυφασμένες και αλληλένδετες έννοιες. Χωρίς την ύπαρξη της πρώτης δεν υπάρχει η δεύτερη, και το αντίστροφο. Άρα, αποτελεί προϋπόθεση ευτυχίας και προόδου για τον άνθρωπο η αρμονική και λειτουργική συνύπαρξη με τη φύση.

Σας ευχαριστώ για το χρόνο σας.

Επιμέλεια: Δ. Γιαννακός

Σ Χ Ο Λ Ι Ο

- ✓ Η επιλογή του παραπάνω άρθρου για την εξέταση του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας γενικής παιδείας στις Πανελλαδικές Εξετάσεις ΕΠΛ.Α 2011 κρίνεται καλή.
- ✓ Η σύνθεση της Περίληψης (Ομάδα Α') δεν παρουσιάζει δυσκολία: τα νοήματα είναι σαφή, η νοηματική αλληλουχία ευκρινής, η διατύπωση ακριβής.
- ✓ Οι Ερωτήσεις (Ομάδα Β') είναι επίσης με μικρό βαθμό δυσκολίας.
- ✓ Η Παραγωγή Λόγου (Ομάδα Γ') αφορά σε δύο ζητούμενα που έχουν άμεση σχέση με τους μαθητές και τη σύγχρονη πραγματικότητα.
- ✓ Πρβλ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ βιβλιοθήκη, Νεοελληνική Γλώσσα, **Τετράδια Νεοελληνικής Γλώσσας**
 - Κείμενο 53: Η ερήμωση του περιβάλλοντος, σελ. 208 - 210
 - Κείμενο 52: Επανάσταση στη Διάγνωση και στη Θεραπεία σελ. 206 - 208
 - Κείμενο 51: Απειλείται η βιοποικιλότητα, σελ. 203 - 206,
- ✓ Πρβλ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ βιβλιοθήκη, Νεοελληνική Γλώσσα, **Σχεδιαγραμματικές Προτάσεις Ανάπτυξης Θεμάτων στην Παραγωγή Λόγου**, θέμα 21°, σελ. 95 - 98.

σύγχρονο

Φ Ρ Ο Ν Τ Ι Σ Τ Η Ρ Ι Α
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ - ΘΕΤΙΚΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - EC DL